

Directie Strategie, Kennis en
Innovatie

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

TER BESLISSING

Datum

28 februari 2025

Kenmerk

SKI / 97216470

nota

Voortgang Nationaal Kennisprogramma Stikstof
2024

Kopie aan

Parafenroulet

[Redacted signature area]

Bijlage(n)

5

Aanleiding

De brief en de rapportage in de bijlage bevatten een beschrijving van de voortgang van het Nationaal Kennisprogramma Stikstof (NKS) in 2024. Hiermee wordt ingegaan op de motie van het lid Van Campen (VVD) c.s. waarin het kabinet verzocht wordt tweejaarlijks te rapporteren over de voortgang van het NKS. Daarnaast gaan de brief en de bijlage ook in op het eindrapport van het onderzoek Ammoniak van Zee, waar veel politieke aandacht voor is geweest. Het eindrapport Ammoniak van Zee is bijgevoegd en wordt gelijktijdig met deze voortgangsrapportage of uiterlijk 11 maart gepubliceerd op de website van het RIVM. De Kamer is toegezegd dat zij over de voortgang geïnformeerd zou worden. Hierom wordt u geadviseerd deze brief uiterlijk 11 maart te verzenden.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de brief en deze ondertekenen. U wordt geadviseerd dit uiterlijk 11 maart te doen.

Kernpunten

- Het NKS is in 2021 gestart en heeft als doel de stikstofmetingen en -berekeningen te verbeteren.
- Vanuit vijf inhoudelijke programmalijnen wordt bijgedragen aan dit doel.
- Ook in 2024 is belangrijke voortgang geboekt.
- In de brief worden vier in het oog springende resultaten uitgelicht. De bijlage "Voortgang Nationaal Kennisprogramma Stikstof 2024" bevat een uitgebreid overzicht van de behaalde resultaten.
- Stikstofmetingen en -modellen komen regelmatig terug in politieke en maatschappelijk discussie. Er liggen ook meerdere moties die in deze brief aangehaald worden en waar Kamer nu over de voortgang geïnformeerd wordt.
- In het HLA is de ambitie opgenomen om AERIUS te vervangen door een juridisch houdbaar alternatief. Deze brief gaat daar niet op in, op korte termijn zullen we u de nadere uitwerking hiervoor overleggen.

Toelichting

- Het NKS bestaat uit de volgende vijf inhoudelijke programmalijnen:
 1. Onderhoud, actualisatie en kwaliteitsverbetering landelijk meet-en modelinstrumentarium stikstof
 2. Onderzoek en kwaliteitsverbetering inputdata en -parameters landelijk meet-en modelinstrumentarium stikstof
 3. Onderzoek naar vernieuwing landelijk meet-en modelinstrumentarium stikstof
 4. Regionale initiatieven 'meten en berekenen stikstof in de buitenlucht'
 5. Bedrijfsspecifiek meten van stallen
- In de Kamerbrief worden de volgende vijf resultaten alvast uitgelicht, omdat daar naar verwachting de meeste politieke (bijvoorbeeld i.v.m. moties) of publieke aandacht voor is:
 - De eerste twee doelvoorschriftvergunningen zijn verleend met de inzet van bedrijfsspecifieke metingen in stallen;
 - Het onderzoek Ammoniak van Zee is afgerond en de meetcorrectie is daardoor met 20% afgenomen;
 - Een wetenschappelijk advies over een op te starten onderzoeksprogramma regionale omgevingsmeten en;
 - De door een consortium van kennispartijen opgestelde "Whitepaper: Het gebruik van satellietmetingen voor het monitoren van stikstof in Nederland".
 - Daarnaast wordt gemeld dat AERIUS eind vorig jaar is opgenomen in het Nationaal Algoritmeregister om het gebruik van rekenmodellen beter te verantwoorden is. Hiermee is invulling gegeven aan de betreffende motie van het lid Hertzberger (NSC). Dit is strikt gezien geen resultaat van het NKS, maar de resultaten van het NKS werken wel door in AERIUS, daarom wordt dit resultaat ook op deze plek genoemd.
 - In de bijlage "Voortgang Nationaal Kennisprogramma Stikstof 2024" worden naast resultaten van afgerond onderzoek ook een aantal tussenresultaten gepresenteerd.
- Voor het onderzoek onder het NKS is de financiering enkel nog voor 2025 grotendeels geborgd, hierdoor kunnen op dit moment nog geen nieuwe onderzoeken worden gestart.
- In het slotstuk van de brief wordt een doorkijk gegeven voor wat betreft de acties die in 2025 kunnen worden in- en doorgezet met de bestaande middelen.

Politieke context

- Naast de motie Van Campen c.s over het rapporteren over de voortgang van het NKS gaat de brief in op de voortgang op de volgende moties:
 - De motie van de leden Geurts c.s. voor wat betreft het verzoek aan de regering een modellenensemble te gaan maken van de verschillende modellen;
 - De motie van het lid Boswijk c.s. over stimuleren dat meer provincies gaan werken met Maatwerk met Meetwerk als onderdeel van de gebiedsgerichte aanpak;

- Het verzoek van het lid Grinwis c.s. om in kaart te brengen wat er mogelijk is om het meetinitiatief in de Regio Foodvalley voort te zetten;
- Het verzoek van het lid Bromet c.s. om de mogelijkheden van metingen met satellieten toe te passen in aanvulling op de bestaande technieken en;
- Het verzoek van het lid De Groot c.s. om de regie te pakken en in het kader van het NKS een plan van aanpak op te stellen voor een landelijk dekkend meetsysteem voor emissie en depositie van NH₃ en NO_x.

Bijlagen

- De brief bevat de volgende vier bijlagen:
 1. De rapportage "Voortgang Nationaal Kennisprogramma Stikstof 2024", met daarin een uitgebreid overzicht van de behaalde voortgang in 2024;
 2. Het eindrapport van het onderzoek "Ammoniak van Zee" dat uitgevoerd is door het RIVM.
 3. Het door een wetenschappelijk consortium uitgebrachte "Advies regionaal meten en berekenen van stikstof (emissie, concentratie, en depositie) in de lucht" en;
 4. De door een consortium van kennispartijen opgestelde "Whitepaper: Het gebruik van satellietmetingen voor het monitoren van stikstof in Nederland".